

تیر پیشنهادی: مهمترین راهکارهای کنترل فساد اقتصادی

مهمترین راهکارهای کنترل فساد اقتصادی

بانک جهانی، فساد را بزرگ‌ترین مانع توسعه اجتماعی و اقتصادی تعریف کرده است. فساد با تحریف مقررات قانونی، توسعه را تخریب و بنیان‌های نهادهای نهادینه‌ای که رشد اقتصادی به آن وابسته می‌شود، را تضعیف می‌کند تا این که به عنوان یکی از ابزارهای مناسب برای جرایم سازمان‌یافته باشد.^۱

شاخص کنترل فساد به مفهوم جلوگیری از سوء استفاده از قدرت و امکانات عمومی در جهت منافع شخصی است. فساد در میان مقامات رسمی، مدیران ارشد، ذهنیت نسبت به فساد، فساد در خدمات عمومی، فراوانی فساد در مقامات عمومی و پرداخت رشوه از مهمترین مصادیق این شاخص محسوب می‌شوند.

بانک جهانی از سال ۱۹۹۶ شاخصهای مختلفی را برای بررسی شاخص کنترل فساد در کشورهای مختلف محاسبه نموده و بر اساس آنها کشورها را رتبه‌بندی می‌نماید. بر اساس گزارش رتبه‌بندی بانک جهانی در خصوص شاخص کنترل فساد در سال ۲۰۱۱، ایران در میان ۲۱۲ کشور جهان، در رتبه یکصد و هفتاد و سوم قرار دارد. این در حالی است که این کشور در سال ۲۰۱۰، در میان ۲۱۰ کشور جهان دارای رتبه یکصد و هفتاد و یکم بوده است. براساس گزارشهای موجود، میزان شاخص به دست آمده در مورد ایران طی سالهای ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱، به ترتیب ۱۸.۷ و ۱۸.۵ درصد بوده است که این امر نشان دهنده ثبات نسبی شاخص مذکور در رتبه‌بندی شاخص‌های کنترل فساد می‌باشد. در میان کشورهای عضو او، ایران دومین رتبه را پس از ترکیه به خود اختصاص داده است.

کشورهای لبنان و کامرون به ترتیب با شاخصهای ۱۹ و ۱۸ درصد نزدیکترین کشورهای جهان به ایران به لحاظ شاخص مورد نظر محسوب می‌شوند.

^۱ - صالحی، جواد، "فساد اداری، مفهوم، علل و آثار آن"، ماهنامه کانون، شماره ۱۰۲، اسفند ۱۳۸۸.

براساس بررسیهای انجام شده در خصوص شاخص کنترل فساد، تغییرات شاخص مربوطه در سال ۲۰۱۱ در مقایسه با سال ماقبل آن، در ۴۱ درصد از مجموع کشورهای مورد مطالعه، از روندی نزولی برخوردار بوده است. لوکزامبورگ به جمع برترین کشورها به لحاظ شاخص کنترل فساد راه یافته و در مقابل، کانادا از این فهرست خارج شده است.

در این رتبه‌بندی، کشورهای دانمارک، نیوزلند و سوئد به ترتیب با شاخصهای ۱۰۰، ۹۹.۵ و ۹۹.۱ درصد رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص داده‌اند. در مقابل کشورهای سومالی، میانمار و سودان جنوبی در پایین‌ترین رده‌بندی قرار گرفته‌اند. کشورهای سودان جنوبی و ازبکستان به جمع ضعیفترین کشورها به لحاظ شاخص کنترل فساد راه یافته‌اند و در مقابل، عراق از این فهرست خارج شده است.

در میان کشورهای منطقه، کشورهای امارات متحده عربی و قطر به ترتیب با شاخصهای ۸۲.۵ و ۸۰.۶ درصد بالاترین رتبه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. در میان این کشورها، ایران دارای رتبه دوازدهم بوده و از کنترل فساد بیشتری در مقایسه با کشورهای لبنان، سوریه، پاکستان، قزاقستان، قرقیزستان، آذربایجان، تاجیکستان، یمن، عراق، لیبی، ازبکستان، ترکمنستان و افغانستان برخوردار می‌باشد. کشورهای لبنان و سوریه به ترتیب با شاخصهای ۱۹ و ۱۷.۵ درصد نزدیکترین کشورهای منطقه به ایران می‌باشند.

از مهمترین راه‌حل‌های مبارزه با فساد در کشورها، شفاف‌سازی قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی؛ افزایش پاسخگویی دستگاه‌ها در مقابل مردم، نهادهای مدنی و نهادهای نظارتی قانونی؛ تقویت بخش خصوصی و در کنار آن تقویت نظارت دولتی بر فعالیت‌های اقتصادی کشور می‌باشد. بهبود زیرساختها، بهداشت و تحصیلات نیز کمک زیادی به مبارزه با فساد می‌نماید. سیستم قضایی مستقل و ماهر بر مبنای قوانین ضد فساد می‌تواند اطمینان سرمایه‌گذاران را جلب نماید. دولتها نباید از مسئولان دولتی فاسد حمایت و یا به آنها کمک نمایند. دولتها باید معیارهایی جهت مبارزه با پول شویی تعیین نمایند تا از سرقت رفتن داراییهای ناشی از فساد جلوگیری نمایند. این کار توسط یک سیستم بانکی پیشرفته امکان‌پذیر می‌باشد.

تایید تهیه کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رییس موسسه:
☐	☐	☐	☐